

**Handläggare**  
Per-Eric Siljestam  
08-508 275 37**Till**  
Exploateringsnämnden  
2016-08-25

## **Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad. Svar på remiss från kommunstyrelsen.**

### **Förslag till beslut**

1. Exploateringsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Håkan Falk  
FörvaltningschefGunnar Jensen  
AvdelningschefGustaf Schneidler  
Enhetschef

### **Sammanfattning**

Remissen är omfattande och behandlar alla berörda verksamheter i staden. Exploateringskontoret har valt att endast beskriva och kommentera innehållet som är relevant för kontoret.

Kontoret ingår tillsammans med stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, miljöförvaltningen, stadsledningskontoret och Stockholmshem i en arbetsgrupp som inventerar möjlig mark för att skapa tillfälliga boenden för de nyanlända. Arbetet har inriktats på att undvika offentlig platsmark samt att fördela platserna över hela staden. Några platser kommer trots det att behöva disponera offentlig platsmark vilka trafikkontoret kommer att upplåta. De flesta platser kommer att ligga på

kvartersmark. Exploateringskontoret kommer att genom arrende på sedvanliga villkor upplåta lämplig kvartersmark till tillfälliga bostäder åt nyanlända.

Remissen föreslår att byggherren Stockholmshem ska ansvara för vissa markförberedande åtgärder eller andra specialarbeten i ett projekt efter beställning från exploateringsnämnden och därefter fakturera exploateringsnämnden dessa kostnader. Det är inte brukligt att exploateringskontoret bekostar markförberedande åtgärder eller andra specialarbeten i ett projekt åt byggherren. Vidare kan konstateras att LOU inte medger att exploateringsnämnden direktupphandlar markarbeten av byggherren. Exploateringsnämnden behöver därför ett särskilt uppdrag som hanterar dessa frågor.

## Bakgrund

Exploateringsnämnden har fått en remiss (156 - 607/2016) ”Nyanlända och asylsökande i Stockholm” från kommunstyrelsen. Remisstiden sträcker sig till den 22 augusti. Kontoret har begärt och fått förlängd remisstid till den 30 augusti.

## Remissens innehåll

Fler personer än tidigare i modern tid flyr undan krig i världen. Sedan sommaren 2015 har antalet flyktingar som söker sig till Sverige och Stockholm ökat kraftigt. I ärendet klargörs processen för arbetet med att ta fram boendelösningar för de nyanlända vuxna och familjer som staden ska ta emot, enligt den nya bosättningslagen (2016:38). Lagen gäller nyanlända som beviljats uppehållstillstånd. Enligt den nya förordningen (2016:40) om fördelning av anvisningar till kommuner kommer Stockholms att anvisa 2 810 vuxna och barn under 2016 för bosättning. Antalet nyanlända som kommer anvisas 2017 och 2018 kan också förväntas bli betydligt högre än tidigare år.

Inriktning och tidsplan för den översyn som ska genomföras av stadens samlade organisation, process och resursfördelning samt uppföljning av flyktningmottagandet beskrivs och föreslås godkännas. I ärendet uppmanas också ett antal nämnder att initiera och intensifiera utvecklingsarbeten. Detta för att säkerställa att flyktingar som kommer till Stockholm ges möjligheter att etablera sig genom goda förutsättningar för boende, utbildning, arbetstillfällen, och annan relevant service.

Arbetet med asylsökande och nyanlända ska ta avstamp i Vision 2040 där beskrivningen av en stad som håller samman och som är ekologisk, ekonomisk och demokratiskt hållbar, ger oss en gemensam riktning i arbetet.

I framtagande av boenden på kort tid måste flexibiliteten vara stor men samtidigt ska hänsyn tas till ambitionen i visionen att skapa hållbara boendelösningar, ur ett såväl socialt, ekologiskt, ekonomiskt som demokratiskt perspektiv.

Regeringen har gett Migrationsverket i uppdrag att ta fram en ny modell för anvisning till kommuner av asylsökande ensamkommande barn och unga. Den nya modellen presenterades den 1 april 2016. I den nya modellen ska ensamkommande barn och unga anvisas till alla kommuner utifrån en fastställd andel. Alla anvisningar, även de som sker på grund av anknytning, inkluderas i andelen. Detta är betydelsefullt för Stockholm som har haft många anknytningsplaceringar.

Antalet barn som sökt asyl i Sverige den senaste tiden har varit lågt i förhållande till den prognos som kom i oktober 2015. För närvarande ankommer det cirka 30 asylsökande ensamkommande barn i veckan till Sverige. Till Stockholm hade 86 barn anvisats till och med den 21 mars 2016 jämfört med 583 på en månad (november 2015).

I budget 2016 gavs SHIS i uppdrag att tillsammans med socialnämnden bistå nyanlända med bostad. SHIS är stadens bostadssociala resurs som har uppdraget att tillhandahålla bostäder till personer som av olika sociala skäl inte har tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. För detta ändamål ska AB Stockholmshem överlåta ett antal bostäder till SHIS varje år. Socialnämnden ansvarar för uppföljning av SHIS hotellhems verksamhet. AB Stockholmshem står därför för projektering och uppförande av nya bostäder till SHIS. Boenden kan även bli aktuella på platser där SHIS kan hyra av andra fastighetsägare.

Den nya bosättningslagen (2016:38) från 1 mars 2016 innebär att stadens åtaganden när det gäller antalet nyanlända personer som ska beredas boende, ökar kraftigt från 134 personer 2015 till 2810 personer 2016, vilket innebär ett stort ekonomiskt åtagande samt att stora krav ställs på stadens organisation. Därför krävs resursförstärkningar samt en mycket väl utvecklad samverkan mellan alla berörda parter. Inför 2017 och 2018 finns fortfarande osäkerhet kring antal personer som kommer anvisas men antalet kommer sannolikt vara minst lika stort som 2016.

En inventering av möjlig mark för paviljonglösningar har gjorts och ett antal platser har identifierats. Ytterligare lägenheter för att lösa boendeförsörjningen för 2 810 personer kan omvandlas inom Micasas bestånd. Hotellboende kan om så krävs lösa akuta behov som uppstår, men ska endast ske i undantagsfall.

Uppställningar av moduler sker huvudsakligen med tidsbegränsade bygglov vilket med nuvarande regler medger en tid om maximalt 15 år.

Arbetet med att färdigställa boenden är prioriterat i alla led. För att få en rationell hantering krävs att berörda parter samarbetar för att vinna tid. Det innebär att byggherren i förekommande fall även kan genomföra sådana åtgärder som normalt annars ankommer på staden att svara för. Exempel kan vara att planera och iordningställa mark och annan grundläggning för att möjliggöra ianspråktagande av en byggrätt. Det kan innebära att Stockholms hem, efter beställning från till exempel exploateringsnämnden ansvarar för vissa markförberedande åtgärder eller andra specialarbeten i ett projekt och därefter fakturerar exploateringsnämnden dessa kostnader.

Regeringen beslutade 17 december 2015 att tilldela totalt 9,8 miljarder kronor som tillfälligt stöd till kommuner och landsting med anledning av flyktinsituationen. Stockholms stad tilldelas 335,6 mnkr. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen fördelar medlen som förstärkning till stadsdelsnämnderna utifrån antalet mottagna ensamkommande barn.

## Exploateringskontorets synpunkter

Remissen är omfattande och behandlar alla berörda verksamheter i staden. Exploateringskontoret har valt att endast beskriva och kommentera innehållet som är relevant för kontoret.

Kontoret ingår tillsammans med stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, miljöförvaltningen, stadsledningskontoret och Stockholms hem i en arbetsgrupp som inventerar möjlig mark för att skapa tillfälliga boenden för de nyanlända. Arbetet har inriktats på att undvika offentlig platsmark samt att fördela platserna över hela staden. Några platser kommer trots det att behöva disponera offentlig platsmark vilka trafikkontoret kommer att upplåta. De flesta platser kommer att ligga på kvartersmark. Exploateringskontoret kommer att genom arrende på sedvanliga villkor upplåta lämplig kvartersmark till tillfälliga bostäder åt nyanlända.

Remissen föreslår att byggherren Stockholmshem ska ansvara för vissa markförberedande åtgärder eller andra specialarbeten i ett projekt efter beställning från exploateringsnämnden och därefter fakturera exploateringsnämnden dessa kostnader. Det är inte brukligt att exploateringskontoret bekostar markförberedande åtgärder eller andra specialarbeten i ett projekt åt byggherren. Eftersom det rör sig om tillfälliga bostäder på tillfälligt lov skall marken också återställas efter avveckling av modulbostäderna. Även dessa återställningskostnader belastar byggherren. Vidare kan konstateras att LOU inte medger att exploateringsnämnden direktupphandlar markarbeten av byggherren. Exploateringsnämnden behöver därför ett särskilt uppdrag som hanterar dessa frågor.

## **Slut**

## **Bilagor**

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2016-04-20  
”Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad”.